

Upravljanje otpadom		
Zakonski osnov	Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018)	
Naziv opštine/grada:	Grad Beograd	
Naziv organizacije koja je prikupljala podatke:	Centar za unapređenje životne sredine	
Indikator 1.1. JLS ima izgrađenu sanitarnu deponiju ili je deo regionalnog sistema upravljanja otpadom (regionalnog deponovanja otpada); JLS je pripremila planski osnov i obezbedila sredstva za sanaciju nesani tarne deponije (ukoliko deponija nije izgrađena)	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 1.1. JLS odlaže komunalni otpad na nesani tarnu deponiju i/ili nije započela postupak izrade dokumentacije[1] za izgradnju sanitarne deponije/sanaciju nesani tarne deponije ili je dokumentacija zastarela (uslovi su istekli, podaci nisu relevantni).	0	
Ispod zakonskog minimuma 1.1. JLS je u postupku izrade dokumentacije za izgradnju sanitarne deponije/sanaciju nesani tarne deponije i izradila je bar prethodnu studiju opravdanosti.	1	
U skladu sa zakonom 1.1. JLS je u postupku izgradnje sanitarne deponije (ima izrađenu studiju opravdanosti sa generalnim projektom i studiju procene uticaja na životnu sredinu).	2	JLS je u postupku izrade sanitarne deponije. Deponija je trebalo da bude puštena u rad 30.09.2020, međutim još uvek nije. Urađena je procena uticaja na životnu sredinu, i Ministarstvo zaštite životne sredine je u septembru 2019. izdalo Saglasnost na Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu za projekat nova deponija Vinča sa pratećim sadržajem. Ni u jednom izveštaju JLS se ne spominje Studija opravdanosti sa generalnim projektom. Na osnovu telefonskog razgovora sa predstavnikom Sekretarijata za zaštitu životne sredine, dobila sam informaciju da je Ugovorom o javnom privatnom partnerstvu definisano da privatni partner ima obavezu i da je uradio Studiju opravdanosti sa generalnim projektom.
Iznad standarda 1.1. JLS odlaže otpad na sanitarnu deponiju (lokalnu ili regionalnu); JLS je realizovala projekat sanacije nesani tarne deponije i na toj lokaciji se više ne odlaže otpad; JLS je izradila glavni projekat sanacije, zatvaranja i remedijacije postojećeg smetlišta i dobila odobrenje za izgradnju.	3	
Indikator 1.2. JLS redovno izrađuje izveštaj o realizaciji lokalnog plana upravljanja otpadom, razmatra izveštaj pred lokalnom skupštinom i dostavlja ga Agenciji za zaštitu životne sredine	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
NEPRIHVATLJIVO - JLS je izradila manje od 5 izveštaja o realizaciji lokalnog plana upravljanja otpadom u poslednjih 10 godina (2010 – 2020).	0	JLS je izradila, usvojila i dostavila Agenciji za zaštitu životne sredine 3 izveštaja o realizaciji Lokalnog plana upravljanja otpadom u poslednjih 10 godina, i to: 2014. godine - za period od 2011 do 2013. godine; 2019. za 2018. godinu, i 2020. za 2019. godinu.
ISPOD ZAKONSKOG MINIMUMA - JLS je izradila i dostavila najmanje 5 izveštaja o realizaciji lokalnog plana upravljanja otpadom (2010-2020) Agenciji za zaštitu životne sredine, a obavezno poslednja dva izveštaja	1	
U SKLADU SA ZAKONOM - JLS je u poslednjih 5 godina (2016-2020) dostavila izveštaj o realizaciji lokalnog plana upravljanja otpadom u zakonskom roku (31. mart tekuće godine za prethodnu godinu); izveštaji su razmatrani na sednici lokalne skupštine	2	
IZNAD STANDARDA -U periodu 2010-2020 JLS je dostavila Agenciji za zaštitu životne sredine 10 izveštaja o realizaciji plana upravljanja otpadom i to u zakonskom roku; izveštaji su razmatrani na sednici lokalne skupštine	3	
Indikator 1.3. JLS (komunalno preduzeće koje je zaduženo za upravljanje otpadom) redovno prikuplja podatke o sastavu i količini komunalnog otpada (vrsti, količini, poreklu, karakterizaciji i klasifikaciji, sastavu, skladištenju, transportu, uvozu, izvozu, tretmanu, odnosno ponovnom iskorišćenju i odlaganju nastalog otpada) i izveštava Agenciju za zaštitu životne sredine; količine deponovanog komunalnog otpada se smanjuju	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 1.3. Podaci o količini i sastavu komunalnog otpada nisu ažurirani u poslednje tri godine (i duže); ne postoji vaga za merenje deponovanog komunalnog otpada	0	

<p>Ispod zakonskog minimuma 1.3. Podaci o količini i sastavu komunalnog otpada nisu ažurirani u poslednjih godinu dana; količina deponovanog otpada se ne smanjuje u odnosu na prethodnu godinu; vaga postoji ali se ne vrše redovna merenja</p>	1	<p>Na osnovu podataka dostupnih na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine može se zaključiti da su JKP Gradska čistoća (pokriva opštine: Stari Grad, Palilula, Savski venac, Zvezdara, Vračar, Voždovac, Čukarica, Novi Beograd, Zemun, Surčin, Rakovca) kao i JKP Mladenovac, redovno dostavljali izveštaje o komunalnom otpadu. JKP Sopot nije dostavilo podatke o komunalnom otpadu ni jednom u periodu od 2013. do 2019, dok JKSP Grocka nije dostavilo podatke za 2014. godinu. U 2015. godini, opština Grocka je zajedno sa privrednim društvom MAGIP doo, osnovala preduzeće EKO Grocka doo koje upravlja otpadom na teritoriji opštine Grocka.</p> <p>Deponija u Vinči poseduje kontrolu ulaza i izlaza, vagu, kompaktor i buldožer. Deponija Nemenikuće u Sopotu i Gradska deponija Mladenovac su kontrolisane smetlišta bez osnovnih sredstava za zaštitu životne sredine; ne vrši se merenje otpada ni registracija vrste i količine otpada.</p>
<p>U skladu sa zakonom 1.3. Podaci o količini i sastavu komunalnog otpada se redovno ažuriraju (svake godine); četiri puta godišnje se radi analiza otpada od strane akreditovane laboratorije, količina deponovanog komunalnog otpada se smanjuje i odstupanje od ciljeva iz lokalnog plana za upravljanje otpadom je manja od 20%; vaga postoji, ispravna je i merenja se vrše redovno</p>	2	<p>Ukupna količina komunalnog otpada, iz svih 14 opština grada Beograda obuhvaćenih Lokalnim planom upravljanja otpadom grada Beograda, je prema podacima iz 2009. godine iznosila 612.005 tona/godišnje, dok je prema procenama iz 2018. iznosila 595.319 tona/godišnje, odnosno manje za 2,73%. 2009. godine stepen pokrivenosti sakupljanja i odnošenja otpada je bio 85%, dok je 2019. stepen pokrivenosti iznosio 90%. Imajući u vidu da je u posmatranom periodu došlo i do povećanja broja stanovnika, ukupna količina otpada je smanjena za 10,17%.</p> <p>U Lokalnom planu upravljanja otpadom Beograda 2011-2020 nisu postavljeni ciljevi za smanjenje količine komunalnog otpada. Detaljna Analiza indikatora je u prilogu.</p>
<p>Iznad standarda 1.3. Podaci o količini i sastavu komunalnog otpada se redovno ažuriraju (svake godine); količina deponovanog otpada se smanjuje u skladu sa ciljevima ili je cilj premašen</p>	3	<p>U periodu od 2013-2020 godine, Operater je svake godine dostavljao izveštaje Agenciji za zaštitu životne sredine</p>
<p>Indikator 1.4. Služba za upravljanje otpadom u JLS je samostalna funkcionalna i administrativna jedinica sa dovoljnim brojem zaposlenih, kvalifikovanih za poslove upravljanja otpadom; Inspektor za zaštitu životne (na nivou JLS) nije istovremeno i službenik koji obavlja upravne poslove u vezi sa upravljanjem otpadom</p>	OCENA	<p>Dotatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene</p>
<p>Neprihvatljivo 1.4. ne postoji poseban odsek za zaštitu životne sredine; JLS nema</p>	0	
<p>Ispod zakonskog minimuma 1.4. Nije razdvojena funkcija inspektora i službenika</p>	1	
<p>U skladu sa zakonom 1.4. u odeljenju za zaštitu životne sredine zaposlena je najm</p>	2	
<p>Iznad standarda 1.4. Postoji posebno odeljenje za zaštitu životne sredine koje nije</p>	3	<p>Grad Beograd je poslove u vezi sa upravljanjem otpadom poverio Sekretarijatu za zaštitu životne sredine - Sektor za upravljanje otpadom, Sekretarijatu za inspekcijske poslove - Odeljenje za zaštitu prirodnih dobara i upravljanje otpadom, Sekretarijatu za poslove komunalne milicije i Sekretarijatu za komunalne i stambene poslove. Na osnovu podataka dostupnih u Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, u Sektoru za upravljanje otpadom, predviđeno je 11 radnih mesta. U 2019. godini je radilo 28, a u 2018. 26 inspektora za zaštitu životne sredine.</p>
<p>Indikator 1.6. Uspostavljen je registar dozvola za upravljanje neopasnim otpadom</p>	OCENA	<p>Dotatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene</p>
<p>Neprihvatljivo 1.6. JLS je izradila registar dozvola za upravljanje otpadom (u štampanoj formi) ali registar nije ažuriran u poslednjih godinu dana; ne postoji elektronski registar dozvole; više od 50% operatera ne poštuje standarde utvrđene dozvolom u pogledu količine i sastava (ili uopšte ne izveštava); inspekcijiski nadzor je sproveden u manje od 50% slučajeva</p>	0	<p>Grad Beograd – Sekretarijat za zaštitu životne sredine vodi registar dozvola za upravljanje otpadom na formularu propisanom Pravilnikom o sadržini, načinu vođenja i izgledu registra izdatih dozvola za upravljanje otpadom, kao javnu knjigu. Registar se vodi u elektronskoj formi, ali nije dostupan na sajtu grada. Uporednom analizom sajtova grada Beograda i Agencije za zaštitu životne sredine, utvrđeno je da se informacije redovno dostavljaju Agenciji. Grad Beograd trenutno ima aktivnu 101 dozvolu za upravljanje neopasnim otpadom. U toku 2019. godine planirana je redovno kontrola 41 operatera, 2018. – 24, dok je u 2017. planirana kontrola 30 operatera koji imaju dozvolu za upravljanje neopasnim otpadom. Pored toga, za navedene godine je planirana i vanredna kontrola operatera kojima imaju dozvolu za upravljanje neopasnim otpadom, međutim tačan broj nije javno dostupan. U periodu od 2016. do 2019., grad Beograd je oduzeo 14 dozvola za upravljanje otpadom (prema podacima Agencije za zaštitu životne sredine). Obzirom da podaci na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine, u vezi operatora koji su, odnosno nisu, dostavili izveštaje o upravljanju otpadom, nisu ažurirani, nije moguće odrediti da li operatori izveštavaju o količinama i sastavu otpada.</p>
<p>Ispod zakonskog minimuma 1.6. JLS je izradila registar dozvola za upravljanje neopasnim otpadom (najmanje u štampanoj formi) ali registar nije ažuriran u poslednje tri godine; više od 50% operatera posluje u skladu sa dozvolom; inspekcijiski nadzor nije sproveden u više od 20% slučajeva.</p>	1	
<p>U skladu sa zakonom 1.6. JLS je izradila registar dozvola za upravljanje otpadom (u štampanoj formi) ali registar nije ažuriran u poslednjih godinu dana; više od 80% operatera posluje u skladu sa izdatom dozvolom i izveštava o količinama i sastavu otpada; inspekcijiski nadzor je sproveden u više od 80% slučajeva.</p>	2	
<p>Iznad standarda 1.6. JLS je izradila registar dozvola za upravljanje otpadom u štampanoj formi i elektronskoj formi; e-registar je javno dostupan na veb sajtu JLS; registar je ažuriran u poslednjih godinu dana; svi operateri posluje u skladu sa dozvolom; inspekcijiski nadzor je sproveden u skladu sa izdatim dozvolama.</p>	3	

Indikatori 2.1. JLS ima važeći lokalni plan upravljanja otpadom	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 2.1. JLS nije izradila lokalni plan upravljanja otpadom ili je plan istekao pre više od 5 godina; JLS nije razmatrala potrebu revizije plana nakon 5 godina primene	0	
Ispod zakonskog minimuma 2.1. JLS je započela izradu novog lokalnog plana (u slučaju da je prethodni istekao 2015. godine ili kasnije) ali ne poštuje utvrđene rokove i kasni sa usvajanjem; JLS nije pokrenula reviziju lokalnog plana iako značajno zaostaje u ostvarenju ciljeva	1	
U skladu sa zakonom 2.1. JLS sprovodi važeći lokalni plan upravljanja otpadom; izrada novog lokalnog plana je započeta bez značajnih kašnjenja (izrada novog plana je započeta pre isteka važećeg plana); JLS je pokrenula reviziju lokalnog plana zbog zaostajanja u ostvarenju ciljeva	2	JLS ima važeći Lokalni plan upravljanja otpadom za grad Beograd, za period 2011-2020. U avgustu 2019, JLS je objavila javni poziv za izradu Lokalnog plana upravljanja otpadom grada Beograda za period 2021-2030. U oktobru 2020, JLS je objavila javni uvid u Nacr Lokalnog plana upravljanja otpadom za grad Beograd 2021-2030. Plan još uvek nije usvojen.
Iznad standarda 2.1. JLS sprovodi lokalni plan upravljanja otpadom koji je usvojen ili revidiran nakon 2015. godine; plan se ostvaruje u skladu sa utvrđenim ciljevima	3	
Indikator 2.2. Nivo ostvarenosti ciljeva i predviđenih mera iz lokalnog plana upravljanja otpadom i pouzdanosti podataka o vrstama, količinama i poreklu otpada na teritoriji JLS: - % recikliranog komunalnog otpada; - % smanjenja količine biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu; - % ambalažnog otpada u komunalnom otpadu; - mere sanacije neuređenih deponija; - ostvarenost mera nadzora i praćenja.	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 2.2. ne postoje podaci o količini recikliranog komunalnog otpada i/ili količini deponovanog biorazgradivog i ambalažnog otpada u poslednje tri godine ili su podaci stariji od 10 godina; u planu ne postoje ciljevi za reciklažu i/ili smanjenje količine komunalnog, biorazgradivog i ambalažnog otpada; više od 50% komunalnog otpada koji se odlaže na deponiju čini biorazgradivi otpad; ostvareno je manje od 50% postavljenog cilja za reciklažu ambalažnog otpada; JLS ne vodi evidenciju o ostvarenosti ciljeva iz lokalnog plana i ne prikuplja podatke o vrstama, količinama i poreklu otpada	0	<p>Ukupan udeo biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu, u 2008. godini je iznosio 37,61%, a u 2016. godini je iznosio 52,35%, što je povećanje od 14,74%. Papir i karton su u 2008. godini bili zastupljeni sa 22,69%, a u 2016. godini sa 15,64%, što je smanjenje od 3,55%. Maseni udeo stakla je 2008. godine iznosio 6,84%, a u 2016. godini 4,77%, što je smanjenje od 2,07%. Metal (ambalažni i ostali i aluminijum) su 2008. godine činili 2,38%, a u 2016. 1,27%, što je smanjenje od 1,11%. Plastični otpad, sa svim potkategorijama, u 2008. godini je činio 14,92%, a u 2016. godini – 13,29% ukupnog komunalnog otpada, što je smanjenje od 1,63%. Tekstil i koža su 2008. godine činili 5,31% odnosno 0,61%, a 2016. godine 4,53% odnosno 0,24%, što je takođe smanjenje od 0,78% tekstila odnosno 0,37% kože u ukupnom komunalnom otpadu.</p> <p>U Lokalnom planu upravljanja otpadom grada Beograda 2011-2020 ne postoje ciljevi za reciklažu ili smanjenje komunalnog otpada. Jedino je u delu 6.1.1. Očekivane vrste, količine, i poreklo budućih količina otpada na teritoriji grada Beograda, predviđeno je uvođenje primarne separacije otpada kroz samostalno izdvajanje otpada u domaćinstvima na nivou: do 2015. separacija od 5% (u odnosu na ukupnu generisanu količinu otpada 2009. godine); do 2017. od 10%; do 2019. od 15%; do 2020. od 20%.</p>
Ispod zakonskog minimuma 2.2. podaci o količini recikliranog komunalnog otpada i/ili količini deponovanog biorazgradivog i ambalažnog otpada postoje ali nisu pribavljeni na osnovu sistematskog ispitivanja sastava komunalnog otpada i analize morfološkog sastava otpada; podaci su stariji od 5 godina; u planu postoje ciljevi za reciklažu i/ili smanjenje količine komunalnog, biorazgradivog i ambalažnog otpada ali nisu precizno utvrđeni ili nisu merljivi ; 35-50% deponovanog komunalnog otpada čini biorazgradivi otpad; ostvareno je 50-80% postavljenog cilja za odvajanje ambalažnog otpada;	1	Precizni podaci o količini recikliranog otpada nisu javno dostupni. Ukupna količina otpada koji je primarno ili sekundarno izdvojen radi ponovne upotrebe tokom 2019. godine u Beogradu je iznosio 7915 tona godišnje, 2018. godine 7253 tona godišnje, 2017. godine 8481 tonu godišnje, a 2016. godine 10986 tona godišnje. Detaljna Analiza indikatora je u prilogu.

U skladu sa zakonom 2.2. podaci o količini recikliranog komunalnog otpada i/ili količini deponovanog biorazgradivog i ambalažnog otpada prikupljeni su na osnovu sistematskog ispitivanja sastava komunalnog otpada i analize morfološkog sastava otpada; podaci se ažuriraju i nisu stariji od 5 godina; u planu postoje jasno utvrđeni i realistični ciljevi za reciklažu i/ili smanjenje količine komunalnog, biorazgradivog i ambalažnog otpada; biorazgradivi otpad na deponiji čini manje od 35% ukupnog odloženog otpada; ostvareno je više od 80% postavljenog cilja za smanjenje količine deponovanog ambalažnog otpada	2	
Iznad standarda 2.2. podaci o količinama i morfološkom sastavu otpada se ažuriraju na svakih godinu dana u skladu sa Pravilnikom; redovno se meri i prati količina recikliranog komunalnog otpada i količina deponovanog biorazgradivog i ambalažnog otpada; u planu postoje jasno utvrđeni i realistični ciljevi za reciklažu i/ili smanjenje količine komunalnog, biorazgradivog i ambalažnog otpada i ostvareni su ili premašeni ciljevi	3	
Indikator 2.3. JLS (zajedno sa susednim JLS) ima usvojen, važeći regionalni plan upravljanja otpadom	OCENA	Dotadne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 2.3. JLS uopšte nije pristupila izradi regionalnog plana sa susednim opštinama	0	
Ispod zakonskog minimuma 2.3. rok za usvajanje regionalnog plana istekao je pre tri godine a plan nije usvojen; regionalni plan je usvojen ali više od godina dana se ne sprovodi i/ili postoje značajna kašnjenja u sprovođenju planiranih aktivnosti	1	
U skladu sa zakonom 2.3. sprovodi se važeći regionalni plan ili je u postupku usvajanja (nacrtno je dostavljen organima odlučivanja); postoje manja kašnjenja u realizaciji aktivnosti iz plana.	2	JLS ima važeći Lokalni plan upravljanja otpadom za grad Beograd, za period 2011-2020. U avgustu 2019, JLS je objavila javni poziv za izradu Lokalnog plana upravljanja otpadom grada Beograda za period 2021-2030. U oktobru 2020, JLS je objavila javni uvid u Nacrt Lokalnog plana upravljanja otpadom za grad Beograd 2021-2030. Plan još uvek nije usvojen. Lokalni plani upravljanja otpadom grada Beograda za period 2011-2020 kao i nacrt, izrađeni su za teritoriju grada Beograda, za područje 14 gradskih opština i to: Voždovac, Vračar, Grocka, Zvezdara, Zemun, Mladenovac, Novi Beograd, Palilula, Rakovica, Savski venac, Sopot, Stari grad, Surčin i Čukarica. Iz Lokalnog plana upravljanja otpadom grada Beograda za period 2011-2020 izuzete su gradske opštine: Barajevo, Lazarevac i Obrenovac koje su potpisale Sporazum o zajedničkom upravljanju otpadom sa opštinama Valjevo, Lajkovac, Ljig, Mionica, Osečina, Ub, Koceljeva i Vladimirci i donele zajednički regionalni plan upravljanja otpadom.
Iznad standarda 2.3. Sprovodi se važeći regionalni plan i nema kašnjenja u realizaciji aktivnosti.	3	

Indikator 3.1. Stanje deponije na koju komunalni otpad odlaže vršilac komunalne delatnosti	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 3.1. Vršilac komunalne delatnosti otpad odlaže na deponiju koja ne zadovoljava tehničke uslove i ne poseduje odgovarajuću dozvolu; na deponiji ne postoji razdvajanje reciklabilnog otpada; na deponiji ne postoji vaga za merenje količine otpada, vaga je neispravna ili se otpad ne meri; biorazgradivi i ambalažni otpad se odlaže bez ikakve kontrole	0	Deponija u Vinči se prostire na 140 ha. Nalazi se u dolini Ošljanskog potoka. Predstavlja kontrolisanu deponiju. Poseduje kontrolu ulaza i izlaza, vagu, kompaktor i buldožer. Međutim, deponija nema nepropusnu podlogu, odnosno foliju koja sprečava prodiranje procednih voda u tlo ispod deponije, nema kontrolu deponijskog gasa kao i kontrolisano sakupljanje, odvođenje i tretman procednih voda. Jedan od velikih problema koji se uočava na deponiji je da nema prekrivanja tela deponije i sprečavanja ulaska atmosferskih voda u telo deponije. Prisustvo velikih količina voda u telu deponije uzrokuje klizanje obodnih delova deponije, što uzrokuje pojavu požara na deponiji koji se pojavljuju svake godine. Izrađen je Projekat sanacije postojeće deponije Vinča, i predviđeno je da se krene sa sanacijom nakon otvaranja nove deponije. U Nacrtu Lokalnog plana upravljanja otpadom u Beogradu 2021-2030, u Akcionom planu za implementacije Lokalnog plana, predviđeno je da se sanacija stare deponije završi do 2022.
Ispod zakonskog minimuma 3.1. deponija ne zadovoljava tehničke uslove i ne poseduje odgovarajuću dozvolu ali je započeta izrada plana sanacije; na deponiji postoji postrojenje za razdvajanje otpada ali se ne vrši klasifikacija, merenje i evidencija; na deponiji postoji vaga za merenje količine otpada ali se podaci ne beleže redovno; vrši se kontrola odlaganja ambalažnog otpada ali ne i biorazgradivog otpada	1	Ostale 4 opštinske deponije u Mladenovcu, Sopotu, Lazarevcu i Obrenovcu su smetlišta koja ne ispunjavaju minimalne mere sanitarnog uređenja i opremanja. Sadašnje stanje je sledeće: sve lokacije su kontrolisana smetlišta bez osnovnih sredstava za zaštitu životne sredine; ne vrši se merenje otpada ni registracija vrste i količine otpada; postoje problemi po životnu sredinu u pogledu požara, procednih voda i neprijatnog mirisa; na deponijama-smetlištima ne postoji oprema za praćenje zagađenja vazduha i vode; generalno, nisu ispunjeni zahtevi iz propisa o zaštiti životne sredine; Za potrebe ocene indikatora analizirano je stanje svih 5 deponija na kojima se odlaže otpad iz svih 17 beogradskih opština. Nacrt Lokalnog plana upravljanja otpadom grada Beograda 2021-2030, kao i Lokalni plan upravljanja otpadom grada Beograda 2011-2020, se izrađuje za 14 gradskih opština, od kojih 12 (Voždovac, Vračar, Grocka, Zvezdara, Zemun, Novi Beograd, Palilula, Rakovica, Savski venac, Stari grad, Surčin i Čukarica) odlaže na deponiji Vinča, a dve (Mladenovac, Sopot) na opštinskim deponijama smetlištima. Iz Lokalnog plana upravljanja otpadom izuzete su gradske opštine: Barajevo, Lazarevac i Obrenovac koje su potpisale Sporazum o zajedničkom upravljanju otpadom sa opštinama Valjevo, Lajkovac, Ljig, Mionica, Osečina, Ub, Koceljeva i Vladimirci i donele zajednički Regionalni plan upravljanja otpadom. Opština Barajevo odlaže otpad na deponiji Vinča, dok Lazarevac i Obrenovac na lokalnim gradskim deponijama – smetlištima.
U skladu sa zakonom 3.1. deponija zadovoljava tehničke uslove i poseduje odgovarajuću dozvolu; na deponiji se vrši razdvajanje ambalažnog, biorazgradivog i opasnog otpada; na deponiji postoji vaga za merenje količine otpada i merenje i evidencija se redovno vrše;	2	
Iznad standarda 3.1. deponija zadovoljava tehničke uslove i poseduje odgovarajuću dozvolu; količina biorazgradivog otpada je manja od 35% ukupne količine otpada; ambalažni otpad se razdvaja na mesu nastanka; opasni otad se ne odlaže u posude za komunalni otpad i ne odvozi na deponiju; na deponiji postoji vaga za merenje količine otpada i merenje i evidencija se redovno vrše	3	
Indikator 3.2. Broj uklonjenih i saniranih divljih deponija (u odnosu na ukupan broj evidentiranih divljih deponija na teritoriji opštine)	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 3.2. JLS ne vodi evidenciju divljih deponija i ne vrši njihovo uklanjanje; izveštaji o broju i lokaciji divljih deponija se ne dostavljaju Agenciji za zaštitu životne sredine	0	

<p>Ispod zakonskog minimuma 3.2. JLS je jednom sprovela evidenciju divljih deponija i povremeno vrši njihovo uklanjanje; JLS je bar jednom dostavila izveštaj o broju i lokaciji divljih deponija Agenciji za zaštitu životne sredine</p>	1	<p>Prema podacima, u Nacrtu Lokalnog plana upravljanja otpadom grada Beograda, Sekretarijat za zaštitu životne sredine sa JKP „Gradska čistoća“ ima ugovor koji se obnavlja svake godine, čiji je predmet sanacija nelegalnih odlagališta otpada na teritoriji grada Beograda. Sanaciju neuređenih odlagališta otpada vrši JKP „Gradska čistoća“, koja ima isključivo pravo obavljanja komunalne delatnosti upravljanja komunalnim otpadom. U toku 2017., 2018. i 2019. god., izvršeno je uklanjanje evidentiranih „divljih“ deponija u ukupnoj količini od 32.920 m3 sa teritorije sledećih gradskih opština: Novi Beograd, Palilula, Voždovac, Zemun, Stari Grad, Zvezdara, Čukarica, Rakovica i Surčin. Takođe, u Nacrtu plana je predstavljen spisak divljih deponija, u 2019. godini. U izveštaju Kvalitet životne sredine u gradu Beogradu u 2017. godini, navedeno je da su u toku 2017. godine uklonjene divlje deponije sa lokacija sa teritorija sledećih gradskih opština: Palilula, Voždovac, Čukarica, Zvezdara, Novi Beograd, Zemun i Surčin. Takođe, u izveštaju Kvalitet životne sredine u gradu Beogradu u 2018. godini, navedeno je da je izvršeno evidentiranje „divljih“ deponija koje su uklonjene u ukupnoj količini od 25.440 m3 sa teritorije sledećih gradskih opština: Novi Beograd, Surčin, Palilula, Voždovac, Zemun, Stari grad, Zvezdara i Čukarica. Prema podacima dostupnim na sajtu Agencije za zaštitu životne sredine, za 2017. godinu informacije su dostavile opštine Barajevo i Palilula, za 2018. opštine: Obrenovac, Lazarevac, Barajevo, Palilula, dok u 2019. opštine: Surčin, Palilula, Savski venac, Zvezdara, Lazarevac, Barajevo, Obrenovac i Mladenovac. Na osnovu dostupnih informacija, može se zaključiti da sve opštine nisu dostavile informacije o divljim deponijama Agenciji za zaštitu životne sredine. Imajući u vidu sve prethodno navedeno, nije moguće precizno oceniti indikator. Obaveza dostavljanja Izveštaja Agenciji za zaštitu životne sredine definisana je u Izmenama i dopunama Zakona iz 2016. godine.</p>
<p>U skladu sa zakonom 3.2. JLS sprovodi evidenciju divljih deponija i kontinuirano vrši njihovo uklanjanje; JLS redovno ažurira izveštaj o broju i lokaciji divljih deponija i dostavlja izveštaj Agenciji za zaštitu životne sredine.</p>	2	
<p>Iznad standarda 3.2. Broj divljih deponija je smanjen za 80% u odnosu na 2010. godinu; JLS redovno ažurira izveštaj o broju i lokaciji divljih deponija i dostavlja izveštaj Agenciji za zaštitu životne sredine; JLS je stvorila uslove za odlaganje otpada u blizini lokacija bivših divljih deponija i/ili uspostavila sistem odnošenja otpada</p>	3	
<p>Indikator 3.3. % pokrivenosti teritorije JLS uslugom sakupljanja, transporta i odlaganja otpada</p>	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
<p>Neprihvatljivo 3.3. Uslugom sakupljanja otpada pokriveno je do 70% urbanih naselja i manje od 30% ruralnih naselja</p>	0	
<p>Ispod zakonskog minimuma 3.3. Uslugom sakupljanja otpada pokriveno je više od 70% urbanih naselja i više od 50% ruralnih naselja</p>	1	
<p>U skladu sa zakonom 3.3. Uslugom sakupljanja otpada pokriveno su sve urbane sredine i više od 70% ruralnih naselja</p>	2	
<p>Iznad standarda 3.3. Uslugom sakupljanja transporta i odlaganja otpada pokriveno je 90% teritorije JLS</p>	3	Stepen pokrivenosti sakupljanja i odnošenja otpada je 90%.
<p>Indikator 3.4. JLS je uspostavila uslugu razdvajanja reciklabilnog otpada iz domaćinstava</p>	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
<p>Neprihvatljivo 3.4. uopšte nije omogućeno razdvajanje ambalažnog otpada na mesu nastanaka; ne postoji odvojeno sakupljanje ambalažnog i komunalnog otpada (sve ide u isti kamion i na istu deponiju) i ne postoje posude za razdvajanje ili su izuzetno retke (samo na centralnim gradskim lokacijama)</p>	0	

<p>Ispod zakonskog minimuma 3.4. razdvajanje ambalažnog otpada omogućeno je na mestu nastanaka ali ne postoji odvojeno sakupljanje ambalažnog i komunalnog otpada (sve ide u isti kamion i na istu deponiju); posude (kese) za razdvajanje ambalažnog dostupne su na manje od 50% teritorije urbanih naselja</p>	1	
<p>U skladu sa zakonom 3.4. razdvajanje ambalažnog otpada omogućeno je na mestu nastanaka, postoji odvojeno sakupljanje i ambalažni otpad se ne meša sa komunalnim otpadom na deponiji (funkcionalni sistem primarne selekcije); posude (kese) za razdvajanje ambalažnog dostupne su građanima u urbanim naseljima i redovno se prazne/odnose.</p>	2	<p>Sistem primarne separacije ambalažnog otpada (papir/karton, PET, metalna ambalaža i staklo) je uspostavljen. Postavljeno je 628 kontejneri za reciklabilni otpad (31.12.2019.). Pored toga, u gradu je postavljeno i 110 zvonastih kontejnera za prikupljanje staklene ambalaže (31.12.2019.)</p> <p>Podeljeno je 19000 plavih kanti (31.12.2019.) za odlaganje reciklabila od 240 litara domaćinstvima sa individualnim tipom stanovanja na sledećim opštinama: Čukarica (naselja – Velika Moštanica, Železnik, Ostružnica, Pečani, Rucka, Rušanj, Sremčica, Umka); Voždovac (Banjica, Jajinci, Rakovica selo); Novi Beograd (Ledine); Palilula (Veliko selo, Krnjača, Sebeš); Višnjička banja (ulica Anice Savić-Rebac); Rakovica (Resnik); Savski venac (ulica Teodora Drajzera); Zemun (Altina, Batajnica, Busije, Grmovac, Ikarbus, Plavi horizonti, Soko salaš, Univerzal, Urganovci, Šangaj).</p> <p>JKP Gradska čistoća je 2010. pokrenula i projekat “Eko kese za čistiji grad”. Kroz ovaj projekat, građanima 10 gradskih opština (Novi Beograd, Zemun, Čukarica, Savski Venac, Rakovica, Vračar, Zvezdara, Stari Grad, Palilula i Voždovac) je omogućeno da sami razvrstavaju reciklabilni otpad u specijalne eko kese (papir, karton, tetrapak, plastičnu (1 PET ambalaža , 2 HDP, 4 LDP - providna folija i 5 plastični čepovi) i metalnu (MET) ambalažu). Kako bi se prijavili za uslugu, građani moraju da odu do pogona JKP “Gradska čistoća” na opštini na kojoj žive, da ponesu uplatnicu Infostana, i od JKP “Gradska čistoća” će dobiti 24 kese sa bar kodovima, za 6 meseci. Ukoliko mesečno iznesu 4 eko kese sa zalepljenim bar kodom, građani ostvaruju popust od 20% na uslugu odnošenja smeća na uplatnici Infostana. Spisak adresa opštinskih Pogona JKP “Gradska čistoća” je dostupan na linku http://www.gradskacistoća.rs/?page_id=541</p> <p>Građani imaju mogućnost da ambalažni otpad prodaju JKP Gradska čistoća, na sledećim adresama: Pijaca Zeleni venac – ulica Jug Bogdanova bb; Pijaca Banovo Brdo – ulica Požeška 41; Cvetkova pijaca –Bulevar Kralja Aleksandra 293; Slavujev venac – Orlovića Pavla bb). Na navedenim lokacijama, građani mogu da predaju isključivo ambalažni otpad, svakim radnim danom od 07-14 časova osim ponedeljka, dok se isplata vrši svakim radnim danom osim srede na Pogonu Otpad, Višnjička 55b gde se fizički nalazi blagajna za isplatu novca uz prijemnicu koja se dobija na otkupnom kiosku. I na ovoj lokaciji građani imaju mogućnost da odlažu papir, karton i tetrapak; metal, staklo, plastiku.</p>
<p>Iznad standarda 3.4. na mestu nastanka vrši se razdvajanje ambalažnog i biorazgradivog otpada i postoji odvojeno sakupljanje i odlaganje biorazgradivog i ambalažnog otpada; posude (kese) za razdvajanje ambalažnog i biorazgradivog otpada lako su dostupne građanima i redovno se prazne/odnose</p>	3	
<p>Indikator 3.5. Na teritoriji JLS postoje uslovi za odvojeno odlaganje opasnog otpada iz domaćinstava (otpadnih baterija i akumulatora, otpadnog ulja, otpad od električnih i elektronskih proizvoda, boja, lakovi, pesticida, otpadnih lekova i farmaceutskih sredstava i dr.)</p>	OCENA	<p>Dotadne informacije koje su bitne za razumevanje ocene</p>
<p>Neprihvatljivo 3.5. opasni otpad iz domaćinstava se ne razdvaja i odlaže se zajedno sa komunalnim otpadom na deponiju bez razdvajanja (ako postoji odvojeno sakupljanje samo akumulatora i dalje je neprihvatljivo); JKP nema dozvolu za sakupljanje i privremeno skladištenje opasnog otpada i/ili ne postoji drugi operater koju ovu uslugu vrši na teritoriji JLS</p>	0	

<p>Ispod zakonskog minimuma 3.5. opasni otpad iz domaćinstava se ne razdvaja i odlaže se na deponiji bez razdvajanja iako postoji operater koji vrši ovu uslugu; ne organizuju se akcije sakupljanja opasnog otpada iz domaćinstava ili se organizuju veoma retko;</p>	<p>1</p>	
<p>U skladu sa zakonom 3.5. postoji organizovano razdvajanje i sakupljanje (centri za odlaganje) više od tri vrste opasnog otpada iz domaćinstava (obavezno baterije, akumulatori, električni i elektronski proizvodi); povremeno se organizuju akcije i građani se obaveštavaju o načinima za odlaganje opasnog otpada;</p>	<p>2</p>	<p>U Beogradu postoji organizovano sakupljanje sledećih vrsta otpada:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stare baterije građani mogu da predaju u svim objektima DM drogerije, LIDL prodavnicama, i u pojedinim MAXI prodavnicama; 2. Stare akumulatorne građani mogu da predaju u skoro svim auto servisima koji se bave prodajom/ zamenom akumulatora, kao i u pojedinim prodavnicama auto delova; 3. EE otpad građani mogu da predaju kompaniji E-reciklaža (potrebno je kontaktirati operatora putem sajta ili telefona i dogovoriti se oko preuzimanja. Preuzimaju samo veliki EE otpad, a građani zauzvrat dobijaju vaučer za kupovinu u Tehnomaniji ili DIS prodavnicama), i udruženju ZEC (u saradnji sa opštinom Zvezdara i reciklažnim centrom Božić i sinovi) postavljen je kontejner za EE otpad u sportskom centru Olimp – ulica Vjekoslava Kovača 11. Pored krupnog EE otpada, građani mogu da predaju i sitan EE otpad – male kućne aparate, delove računara ..., kao i opremu za osvetljenje i fluorescentne i ostale svetiljke. Udruženje, za većinu otpada, isplaćuje naknadu. 4. Farmaceutski otpad građani mogu da predaju u Lilly apotekama i u još u jednom lancu apoteka u Beogradu. Naziv drugog lanca apoteka nije naveden zato što žele da usluga bude dostupna samo njihovim korisnicima, obzirom da sami plaćaju uništavanje farmaceutskog otpada. 5. Udruženje proizvođača sredstava za zaštitu bilja u Srbiji, SECPA je ispred svojih članica: Adama SRB doo, BASF Srbija doo, Bayer doo, Belchim CP doo i Syngenta Agro doo, uspostavilo sistem zbrinjavanja ambalažnog otpada koji potiče od sredstava za zaštitu bilja članica Udruženja - SECPA EKO MODEL. Poljoprivredna gazdinstva imaju mogućnost da se jave udruženju i da se dogovore oko preuzimanja otpadne ambalaže. Ne postoji mogućnost odlaganja ambalažnog otpada u poljoprivrednim apoteka. Udruženje je radilo u beogradskim opštinama, međutim za ozbiljnije sakupljanje nepohodna je saradnja sa JLS, rad na terenu i informisanje i obrazovanje stanovništva. 6. JKP Gradska čistoća svake prve subote u mesecu organizuje sakupljanje kabastog otpada iz domaćinstva, u koji spada i EE otpad. 7. Građani imaju mogućnost da na Pogonu za prikupljanje i promet sekundarnih sirovina – Pogon Otpad, Višnjička 55b, Palilula odlažu otpadne gume. Ne postoji mogućnost odlaganja otpadnog ulja, kao ni boja i lakova iz domaćinstva; <p>U okviru JKP „Gradska čistoća“ Beograd postoje četiri reciklažna dvorišta na teritoriji grada Beograda i to na sledećim lokacijama: Žorža Matea 6 – Novi Beograd, Milana Toplice 1 – Voždovac, Đanga Rajharta – Zvezdara i reciklažni centar Pogon za prikupljanje i promet sekundarnih sirovina – Pogon Otpad, Višnjička 55b, Palilula. Građani imaju mogućnost jedino da u reciklažnom centru Pogon za prikupljanje i promet sekundarnih sirovina - Pogon Otpad (Višnjička 55b) predaju određene vrste otpada.</p>
<p>Iznad standarda 3.5. Postoji organizovano razdvajanje i sakupljanje (centri za odlaganje) opasnog otpada iz domaćinstava, lokalne apotekarske ustanove preuzimaju otpadni farmaceutski otpad od građana, postoji operater koji vrši sakupljanje opasnog otpada; redovno se organizuju akcije sakupljanja i građani se redovno informišu o načinima za odlaganje opasnog otpada iz domaćinstava; opasni otpad se privremeno skladišti do godinu dana</p>	<p>3</p>	

Indikator 4.1 Stepen učešća građana u izradi planova upravljanja otpadom i planova sanacije deponija	OCENA	Dodatne informacije koje su bitne za razumevanje ocene
Neprihvatljivo 4.1. plan upravljanja otpadom i/ili plan sanacije lokalne deponije sproveden je bez učešća javnosti[1]; građani nisu konsultovani oko izbora lokacije regionalne/lokalne deponije	0	
Ispod zakonskog minimuma 4.1. građani su informisani o izradi planova ali nisu imali mogućnost da učestvuju kroz javnu raspravu i davanje komentara; organizovane su javne diskusije ali bez mogućnosti davanja komentara i primedbi; građani su obavešteni o izboru lokacije regionalne/lokalne deponije ali nisu konsultovani	1	
U skladu sa zakonom 4.1. nacrt plana upravljanja otpadom i/ili plana sanacije izložen je na uvid javnosti i građani su imali priliku da dostave primedbe i komentare pre usvajanja plana; organizovane su konsultacije u mesnim zajednicama u blizini regionalne/lokalne deponije.	2	Nacrt Lokalnog plana upravljanja otpadom grada Beograda za period od 2021. do 2030, je bio na javnom uvidu 15 dana, odnosno od 6. do 21. oktobra 2020. godine. Od 20.07. do 20.08.2018. godine je organizovan Javni uvid u Nacrt izmene i dopune plana detaljne regulacije sanitarne deponije „Vinča“. Javni uvid je organizovan u zgradi Gradske uprave grada Beograda, i u prostorijama GO Grocka, gde se nalazi deponija. Za oba dokumenta, građani su imali priliku da dostave primedbe i komentare. Projekat sanacije nije bio na javnom uvidu i nije dostupan na internetu.
Iznad standarda 4.1. nacrt plana upravljanja otpadom i/ili plana sanacije izložen je na uvid javnosti i građani su imali priliku da dostave primedbe i komentare pre usvajanja plana, komentari su uzeti u obzir i izrađen je izveštaj o javnim konsultacijama koji je javno dostupan; sprovedena je analiza potreba i razmatrano više lokacija za deponiju, organizovane su konsultacije u mesnim zajednicama u blizini regionalne/lokalne deponije, građanima su ponuđeni argumenti za izbor određene lokacije; utvrđene su i ostvarene mere kompenzacije stanovništvu koje je najbliže deponiji.	3	

Ova analiza je nastala u okviru projekta "Zeleni inkubator", koji sprovode Beogradska otvorena škola, Mladi istraživači Srbije i Inženjeri zaštite životne sredine uz finansijsku podršku Evropske unije i Fondacije Fridrih Ebert. Stavovi i mišljenja autora izneti u ovoj publikaciji ne predstavljaju zvanične stavove Evropske unije i drugih donatora za njih je isključivo odgovoran autor.